

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 26.01.1962, sp. zn. 7 Tz 119/61, ECLI:CZ:NS:1962:7.TZ.119.1961.1

Číslo: 14/1962

Právní věta: Ak spôsobil zamestnanec pri výkone zamestnania trestným činom z nedbanlivosti bez toho, že by bol pritom ovplyvnený alkoholom, škodu tretej osobe, považuje sa z hľadiska zákona č. 71/1958 Zb. občianskoprávne zavinenie zamestnanca za zavinenie podniku. Tretia osoba preto nemôže požadovať náhradu škody na zamestnancovi v trestnom (adhéznom) konaní, môže však nárok na náhradu škody uplatňovať mimo trestné konanie len proti podniku, ktorý potom môže v medziach uvedeného zákona regresné nároky proti zamestnancovi uplatňovať v trestnom (adhéznom) konaní.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 26.01.1962

Spisová značka: 7 Tz 119/61

Číslo rozhodnutí: 14

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Adhezní řízení, Doprava, Náhrada regresní, Náhrada škody

Předpisy: 71/1958 Sb. 141/1961 Sb. § 267 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obžalovaný bol rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici z 22. septembra 1961 podľa § 244 odst. 2 tr. por. z r. 1956 zaviazaný, aby zaplatil Okresnej správe spojov v Považskej Bystrici 1037,51 Kčs, nár. podniku Makyta v Púchove 621,62 Kčs a ČSAD v Prahe 14 000,- Kčs.

Najvyšší súd na sťažnosť pre porušenie zákona podanú generálnym prokurátorom tento rozsudok vo výroku o náhrade škody zrušil a poškodený podnik ČSAD v Prahe odkázal na konanie vo veciach občianskoprávných.

Z odôvodnenia:

Proti uvedenému právoplatnému rozsudku okresného súdu podal generálny prokurátor sťažnosť pre porušenie zákona preto, že tento súd pri určení výšky škody vo výroku o náhrade škody nepostupoval podľa zákona č. 71/1958 Zb.

Najvyšší súd preskúmal napadnuté rozhodnutie spôsobom v § 267 odst. 1 tr. por. predpísaným a zistil, že týmto rozsudkom bol porušený zákon.

Na podklade obsahu spisov Okresného súdu v Považskej Bystrici sp. zn. 4 T 75/81 Najvyšší súd zistil, že rozsudkom tohto súdu z 22. septembra 1961 bol obžalovaný uznaný vinným trestným činom poškodzovania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 246 odst. 1 tr. zák. z r. 1950 a bol mu zato uložený trest 4 mesiace nápravného opatrenia s 20 % zrážkou zo mzdy, bez zmeny zamestnania. Pritom súd vyslovil, že obžalovaný je podľa § 244 odst. 2 tr. por. z r. 1956 povinný zaplatiť Okresnej správe spojov v Považskej Bystrici sumu 1037,51 Kčs, národnému podniku Makyta v Púchove sumu 621,62 Kčs a ČSAD Praha sumu 14 000, Kčs.

Podľa tohto rozsudku predmetný trestný čin obžalovaný spáchal tým, že 12. júla 1961 ako vodič nákladného auta ČSAD Praha, ktorým ako zamestnanec tohto podniku viezol tovar, na ceste zo Strelnej do Lysej pod Makytou išiel tak neopatrne, že vlečkou zachytil za telefónny stĺp, ktorý vyvalil, potom vlečkou vošiel do priekopy, ktorá sa tam prevrátila a karoséria sa odtrhla od podvozku, pričom sa poškodil aj tovar na vlečke sa nachádzajúci. Tým vznikla jeho zamestnávateľovi ČSAD v Prahe škoda vo výške 14 000,- Kčs, na tovare, ktorý viezol n. p. Makyta v Púchove, škoda vo výške 621,62 Kčs a Okresnej správe spojov v Považskej Bystrici vyvrátením telefónneho stĺpu škoda vo výške 1037,51 Kčs.

Tento rozsudok sa stal právoplatným.

Okresný súd tým, že obžalovaného, ktorý škodu spôsobil pri výkone svojho zamestnania nedbanlivostným konaním bez ovplyvnenia alkoholom, zaviazal nahradiť škodu nielen svojmu zamestnávateľovi, ale aj cudzím podnikom, rozhodol v rozpore so zákonom čís. 71/1958 Zb.

Podľa ustálenej súdnej praxe (viď rozhodnutie uverejnené v občianskoprávnej časti Zbierky rozhodnutí čs. súdov č. 46/1961 ako aj smernice pléna Najvyššieho súdu uverej. pod č. 64/1961 uvedenej Zbierky), treba zavinenie zamestnanca pri nedbanlivostnom konaní, ktorým došlo porušením povinností pri výkone zamestnania k spôsobeniu škody inému podniku alebo tretej osobe, ktoré konanie nebolo ovplyvnené alkoholom, z hľadiska náhrady tejto škody považovať za zavinenie zamestnávateľa. Preto takýto poškodený (tj. cudzí podnik alebo tretia osoba) môže uplatňovať nárok na náhradu takejto škody iba proti zamestnávateľovi takéhoto páchatela a nie priamo proti páchatelovi. Zamestnávateľ je potom povinný podľa § 3 odst. 2 veta druhá zák. čís. 71/1958 Zb. žiadať náhradu škody, ktorá týmto podniku vznikla, na zamestnancovi, ktorý ju zaviniel.

Preto okresný súd v tomto konaní mohol ako poškodeného pripustiť iba ČSAD v Prahe, ktorý je zamestnávateľom obžalovaného.

O uplatnenom nároku Okresnej správy spojov v Považskej Bystrici a nár. podniku Makyta v Púchove Najvyšší súd vzhľadom na zák. čís. 71/1958 Zb. nemohol rozhodnúť, ani týchto poškodených, ktorí môžu uplatniť svoj nárok iba proti zamestnávateľovi obžalovaného, neodkázal na iné konanie.

Z tohto porušenia zákona vyplynulo potom aj ďalšie porušenie zákona v tom, že pri určení výšky náhrady škody okresný súd neprihliadol na ustanovenie § 6 odst. 3 zák. čís. 71/1958 Zb., ktoré predpisuje, že v takom prípade výška náhrady škody nesmie presahovať u jednotlivého zamestnanca sumu rovnajúcu sa trojnásobku jeho priemerného mesačného zárobku. Je samozrejmé, že celková suma 15 659,13 Kčs priznanej náhrady škody tento trojnásobok mesačného platu obžalovaného prevyšuje, lebo podľa jeho výpovede zarobil 1800,- Kčs mesačne.

Keď takto okresný súd nepostupoval, porušil tým zákon v ustanoveniach § 244 odst. 2 tr. por. z r. 1956 a § 3 odst. 2 veta druhá a odst. 3 zák. čís. 71/1958 Zb.

Preto na dôvodnú sťažnosť pre porušenie zákona podanú generálnym prokurátorom bolo treba vysloviť toto porušenie zákona a napadnutý rozsudok vo výroku o náhrade škody zrušiť, keď v

ostatných výrokoch napadnutého rozsudku, ako aj v konaní, ktoré tomuto rozsudku predchádzalo, neboli zistené závady a výrok o náhrade škody bolo možno od ostatných výrokov napadnutého rozsudku oddeliť.

Keďže potom Najvyšší súd v obsahu spisu nemal dostatok podkladov, aby sám o náhrade škody poškodenému n. p. ČSAD Praha rozhodol a pritom zákon č. 71/1958 Zb. dovoľuje rozhodnúť o tejto náhrade škody mimosúdnou cestou, bol poškodený n. p. ČSAD Praha so svojimi nárokmi odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávných v zmysle tohto zákona, ktorým spôsobom sa konanie o náhrade spôsobenej škody nielen urýchli, ale bude aj menej nákladné.

Srov. tiež smernice pléna Najv. súdu uverejnené pod č. II/61 Zb. rozh.